

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Obdo/45/2018
Identifikačné číslo spisu: 8515203986
Dátum vydania rozhodnutia: 12.12.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Veselá Zemaníková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:8515203986.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Motor-Car Poprad, spol. s r.o., so sídlom Partizánska 102/4447, 058 01 Poprad, IČO: 36 482 242, právne zastúpeného JUDr. František Kočka, advokát, so sídlom Timonova 13, 040 01 Košice - Staré mesto, proti žalovanému: Peter Smrek - AUTOVENDY SLOVAKIA s miestom podnikania Plavnica 444, 065 45 Plavnica, IČO: 33 072 353, právne zastúpeného JUDr. Stanislav Lampart, advokátom, so sídlom Námestie sv. Mikuláša 29, Stará Ľubovňa, o zaplatenie 28 000,- eur s príslušenstvom a o vzájomnej žalobe o určenie neplatnosti zmluvy a vrátenie sumy vo výške 28 000,- eur s príslušenstvom, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 7Cob/4/2018-188 zo dňa 15. marca 2018, jednomyselne, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu o d m i e t o l .
- II. Žalovaný m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Stará Ľubovňa rozsudkom č. k. 3Cb/157/2015-125 zo dňa 27. októbra 2017 rozhodol takto, že v bode I. výroku žalobu žalobcu Motor-Car Poprad, spol. s r.o., so sídlom Partizánska 102/4447, 058 01 Poprad, IČO: 36 482 242, proti žalovanému Peter Smrek - AUTOVENDY SLOVAKIA s miestom podnikania Plavnica 444, 065 45 Plavnica, IČO: 33 072 353 zamietol, v bode II. výroku rozhodol tak, že žalovaný Peter Smrek - AUTOVENDY SLOVAKIA má voči žalobcovi Motor-Car Poprad, spol. s r.o., nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, v bode III. výroku rozhodol tak, že žalovaného Motor-Car Poprad, spol. s r.o., zaviazal vrátiť žalobcovi Peter Smrek - AUTOVENDY SLOVAKIA istinu 28 000,- eur s 9,5 % ročným úrokom od 4. februára 2016 do zaplatenia a v bode IV. výroku rozhodol tak, že žalobca Peter Smrek - AUTOVENDY SLOVAKIA má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že vydaním platobného rozkazu v plnom rozsahu vyhovel, proti ktorému podal včas žalovaný odpor. Následne citoval vzájomný návrh doručený dňa 29. januára 2016. Uviedol, že na pojednávaní dňa 27. septembra 2017 spojil konanie vedené pod sp. zn. 3Cb/157/2015 a konanie vedené pod sp. zn. 3Cb/124/2016 do jedného konania pod sp. zn. 3Cb/157/2015. Citoval jednotlivé dôkazy, ktorými vykonával dokazovanie a podrobne popisoval skutočnosti, ktoré pri

dokazovaní zistil. Vychádzajúc z okolností, za ktorých bola výpoveď medzi stranami sporu uzavretá a dôsledkov, ktoré by táto mala spôsobiť, uviedol. Že táto je s odkazom na citované ustanovenia neplatná. Konštatoval, že žalobca jeho postupom využil svoje dominantné postavenie na trhu a pred podpisom zmluvy donútil žalovaného, aby nemal inú možnosť ako zabezpečiť ďalší chod svojich činností podpisom tejto zmluvy, keďže predtým ho odpojil od systému techniky a predaja náhradných dielov tovarov a podobne mu znemožnil tak vyvíjať aj inú činnosť okrem predaja vozidiel. Uviedol, že keďže výpoveď zo zmluvy vyhodnotil ako neplatný právny úkon, žalovaného zaviazal vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie, ktoré z takého úkonu získal v zmysle ustanovenia § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Keďže žalovaný od žalobcu prijal plnenie vo výške 28 000,- eur, žalovaného zaviazal toto plnenie vrátiť s príslušenstvom tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia. Konanie žalobcu označil za také, ktoré bolo v rozpore s poctivým obchodným stykom, ako aj jeho nárok na odstupné, na základe čoho nárok na odstupné podľa § 265 Obchodného zákonníka nepriznal. O omeškaní dlžníka rozhodol s poukazom na ust. § 365 ods. 1 a § 369 Obchodného zákonníka.

3. O odvolaní žalovaného (č. listu v spise 132) proti tomuto rozsudku, ako odvolací súd, rozhodol Krajský súd v Prešove, rozsudkom č. k. 7Cob/4/2018-188 zo dňa 15. marca 2018 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

4. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že v prejednávanej veci nepochybne bolo preukázané, že medzi stranami sporu došlo k uzavretiu dohody označenej ako Výpoveď zmluvy s predajcom KIA „B“, v ktorej sa žalovaný zaviazal zaplatiť jednorazové odstupné vo výške 70 000,- eur žalobcovi z dôvodu ukončenia ich zmluvného vzťahu založeného zmluvou dňa 1. decembra 2011 a že toto odstupné vychádzajúceho zo zisku tvoreného žalobcom na území Starej Ľubovne a okolia vo výške 25 000,- eur ročne, mal žalobca uhradiť podľa splátkového kalendára, ktorý sa stal neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. V zhode so súdom prvej inštancie konštatoval, že dojednanie je v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka neplatné, keďže žalovaný bol k uzavretiu tejto dohody donútený konkrétnou situáciou, týkajúcou sa jeho ďalšieho podnikania. S poukazom na dokazovanie súdu prvého stupňa uviedol, že z tohto jednoznačne vyplývalo, že pokiaľ by žalovaný nebol podpísal túto dohodu zo dňa 22. mája 2013, nemal by vytvorené podmienky na svoje podnikanie. Súčasne poukázal na výpoveď v prvoinštančnom konaní, svedka Ing. X. C., ktorý potvrdil konanie žalobcu ohľadne vylúčenia žalovaného zo systému. Za týchto okolností odvolací súd konštatoval, že žalovaný sa stal objektom šikanózneho prístupu, ktorý je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku bližšie rozvedený v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 3Obdo/11/2008 zo dňa 18. júna 2009. Odvolací súd dospel k záveru, že neexistuje dôvod, pre ktorý by mal žalovaný žalobcovi platiť dojednané odstupné. Tvrdenie žalobcu ohľadne platnosti tejto dohody, keďže bola podpísaná a potvrdená ako úkon urobený slobodne vážne bez nátlaku, za prítomnosti notára, vo svetle zistených okolností, označil za bezvýznamné.

5. Neakceptoval ani námietky žalobcu, spočívajúce v tom, že žalovaný tým, že zaplatil časť odstupného v podstate potvrdil dojednané odstupné s poukazom na dokazovanie súdom prvej inštancie. Uviedol, že táto domnienka existencie dlhu a jeho uznania v tomto zmysle je vyvrátiteľná a žalovaný ju dostatočne vyvrátil preukázaním, rozhodujúcich okolností, za ktorých bola predmetná dohoda podpísaná.

6. Námietku uplatnenú v odvolacom konaní ohľadne premlčania neakceptoval, nakoľko ide o prostriedok procesnej obrany žalobcu vo vzťahu k protižalobe žalovaného, ktorý vyplýva z § 152 C. s. p. - hmotnoprávna námietka smerujúca k oslabeniu práva protistrane, pričom v zmysle § 366 C. s. p. nejde o taký prostriedok procesnej obrany, ktorý by mohol byť akceptovaný v štádiu odvolacieho konania, pretože nemožno konštatovať, že odvolateľ - žalobca bez svojej viny ho nemohol uplatniť pred súdom prvej inštancie.

7. Napriek presadzovaniu inštitútu právnej istoty, odvolací súd dospel k záveru, že neplatnosť tohto právneho úkonu je daná a súčasne poukázal na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. I. ÚS 640/2014 zo dňa 1. apríla 2015.

8. Rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 220 ods. 2 C. s. p. označil za taký, ktorý spĺňa požiadavky citované zákonom z hľadiska štruktúry a aj formálnej logiky. Rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako vecne správne potvrdil a o trovách rozhodol tak, že žalovaný, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech, má voči žalobcovi nárok na trovy odvolacieho konania.

9. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu s vyznačenou právoplatnosťou 9. apríla 2018 podal dovolanie žalobca, podaním doručeným súdu dňa 11. mája 2018 (č. listu v spise 201) a navrhol rozsudok súdu Krajského súdu v Prešove zo dňa 15. marca 2018, sp. zn. 7Cob/4/2018-188 zrušiť a vec vrátiť na nové konanie.

10. Prípustnosť dovolania označil ustanovením § 420 písm. f/ C. s. p. a § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p.

11. Konštatoval, že Krajský súd v Prešove sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, a to úkonov absolútnej neplatnosti právnych úkonov konania v rozpore s poctivým obchodným stykom i ďalších zásad uplatňovaných v obchodných záväzkových vzťahoch a zjavný odklon od ustálenej rozhodovacej praxe označil za taký, ktorý nie je odôvodnený skutkovým a ani právnym stavom.

12. V článkoch III. dovolania popisuje podrobne skutkový stav právnych úkonov bezprostredne súvisiacich zmlúv a okolností súvisiacich s týmito úkonmi. Poukazuje na vyjadrenia žalovaného z 5. októbra 2016, ako aj 29. januára 2016 a konštatuje, že súd postupoval absolútne v rozpore s obsahom výpovede pri posúdení nároku na odstúpné. Za nepravdivé tvrdenie označil, že žalovaného vylúčil neoprávnene zo systému distribúcie náhradných dielov a ich objednávaní. Čo sa týka výpovede svedka Ing. X. C., žalobca namietal, že tento svedok iba prerozprával to, čo mu povedal žalovaný a teda takýto dôkaz nie je možné považovať za vierohodný. Namietal, že odvolací súd sa nezaoberal argumentáciou žalobcu a ani dôkazmi ním predloženými. Citoval články Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 Dohovoru, ako aj Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 243/2007.

13. Žalovaný sa k dovolaniu žalobcu vyjadril jeho podaním doručeným súdu dňa 26. júna 2018 a konštatoval, že obidvoma súdmi bolo v prejednávanej veci rozhodované pri dodržaní všetkých procesných zásad. Poukázal na fakt, že žalobca, keď namietal odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu neuviedol žiadne rozhodnutie dovolacieho súdu, od ktorého sa súdy mali odkloniť. Súčasne poukázal, že žalobca neuviedol žiaden úkon, ktorým by malo byť porušené jeho právo na spravodlivý proces. Zároveň podľa žalovaného, žalobca ani nedokázal nesprávny procesný postup súdov tak, ako to predpokladá ustanovenie § 420 písm. f/ C. s. p.

14. Navrhol dovolanie žalobcu ako nedôvodné odmietnuť.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec podľa ustanovenia § 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“). Po zistení, že strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané, dovolanie podala včas, je zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania, sa ako prvou otázkou zaoberal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré je možné týmto opravným prostriedkom napadnúť.

16. Z obsahu spisu je zrejmé, že ide o žalobu podanú za účinnosti O. s. p., ale že vec bola už rozhodovaná obidvoma súdmi za účinnosti C. s. p.

17. Civilný sporový poriadok zákon č. 160/2015 nadobudol účinnosť dňom 1. júla 2016 a tento od jeho účinnosti upravuje postup súdov pri prejednávaní a rozhodovaní, nakoľko Civilným sporovým poriadkom bol zrušený zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok.

18. Podľa ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p., ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konanie začaté pred dňom jeho účinnosti. Ustanovenie § 470 ods. 1 C. s. p. zakotvuje okamžitú aplikabilitu procesnoprávných noriem, ktorá znamená, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania, teda

aj na konania začaté pred dňom účinnosti nového zákona (C. s. p.).

19. Podľa ustanovenia § 470 ods. 2 C. s. p. právne úkony, ktoré v konaní nastali pred dňom účinnosti Civilného sporového poriadku zostávajú zachované. Z zmysle uvedeného zákonného ustanovenia, dovolací súd posudzoval prípustnosť dovolania, ako aj v ňom uvedené dovolacie dôvody podľa právneho predpisu účinného v čase podania mimoriadneho opravného prostriedku.

20. Z obsahu dovolania (č. listu v spise 201) je zrejmé, že dovolateľ prípustnosť dovolania odôvodňuje ustanovením § 419 písm. f/ C. s. p. a ustanovením § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p.

21. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

22. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, ktorým sa konanie končí, ak: f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C. s. p.).

23. Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky: a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p.).

23.1. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.).

23.2. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

24. V danom prípade predmetom dovolacieho konania je výrok rozhodnutia odvolacieho súdu pod č. k. 7Cob/4/2018-188 zo dňa 15. marca 2018, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým bolo rozhodované o návrhu žalobcu a aj o vzájomnom návrhu.

25. Ako prvou otázkou sa Najvyšší súd Slovenskej republiky zaoberal, či v danom prípade žalobca dôvodnosť dovolania s poukazom na ustanovenie § 420 písm. f/ C. s. p. preukázal.

26. Žalobca v pomerne rozsiahlom dovolaní citoval ustanovenie § 420 písm. f/ C. s. p., ktorým prípustnosť dovolania odvodzuje, ale z kontextu dovolania nie je zrejmé, ktorý postup súdu dovolateľ považuje za taký nesprávny procesný postup, ktorý mu znemožnil ako strane sporu uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

27. Ani z jedného rozhodnutia, či rozhodnutia súdu prvej inštancie a ani obsahu rozhodnutia súdu odvolacieho nie je zrejmé, ktorý procesný postup znemožnil žalobcovi uskutočňovať jemu patriace procesné právo. Dovolateľ v podstate iba formálne poukázal na citované ustanovenie § 420 písm. f/ C. s. p., ale obsažne nesprávny procesný postup žiadnym nesprávnym procesným úkonom súdu nepreukázal a v podstate ani nepreukazoval.

28. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dospel k záveru, že prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p., daná nie je.

29. Najvyšší súd Slovenskej republiky nedospel ani k záveru, že dovolateľ preukázal prípustnosť dovolania s odkazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p.

30. Žalovaný - Peter Smrek - AUTOVENDY SLOVAKIA, správne vo vyjadrení k dovolaniu žalobcu konštatoval, že dovolateľ napriek tomu, že v dovolaní tvrdí odklon odvolacieho súdu, aj súdu prvej inštancie od ustálenej praxe odvolacieho súdu, neuviedol žiadne rozhodnutie, od ktorého sa odvolací súd v tomto prípade odklonil.

31. Z obsahu dovolania podaného žalobcom je iba zrejmé, že nesúhlasí s výrokom rozhodnutia, ktorého správnosť dovolaním napáda, ale ani v jednom bode dovolania v súlade s citovaným § 421 písm. a/ C. s. p. nešpecifikoval prípustnosť dovolania v intenciách tohto ustanovenia, t. j., že by v dovolaní uviedol, od ktorého konkrétneho rozhodnutia dovolacieho súdu sa mali súdy (súd prvej inštancie a súd odvolací) odkloniť. Takéto dovolanie nemožno považovať za dovolanie, ktoré spĺňa atribút daný citovaným ustanovením § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. Všeobecný poukaz na ustanovenia, ktoré zakladajú prípustnosť dovolania nie je dostačujúci pre preukázanie prípustnosti dovolania v súlade so zákonom.
32. Dovolateľ namiesto toho, aby dovolanie odôvodnil v súlade s ustanovením § 421 ods. 1 C. s. p., v dovolaní s poukazom na ustanovenie § 432 ods. 1 C. s. p. poukazyval na nesprávne právne posúdenie, chybnú aplikáciu práva na mylne zistený skutkový stav a neakceptovanie jeho právneho názoru, ktorý názor sa nestotožňuje s právnym záverom konajúcich súdov.
33. Dovolateľ pri zdôvodňovaní dovolania s poukazom na ustanovenie § 432 C. s. p. opomenul skutočnosť, že odôvodnenie spočívajúce v nesprávnom právnom posúdení sa vzťahuje na dovolanie prípustné podľa § 421 C. s. p., t. j. základná podmienka prípustnosti dovolania je daná právnym splnením atribútov daných ustanovením § 421 C. s. p. a až následne je možný zákonný postup odôvodňovania dovolania podľa ustanovenia § 432 C. s. p.
34. Odôvodnenie prípustnosti dovolania s poukazom na ustanovenie § 432 C. s. p. prípustnosť dovolania nezakladá. Prípustnosť dovolania v súlade s ustanovením § 419 C. s. p. je závislá (od splnenia podmienok uvedených v ustanovení § 420 a § 421 C. s. p.).
35. Dovolateľ ani jednu z podmienok uvedených v ustanovení § 421 ods. 1 C. s. p., teda ustanovením, ktorým prípustnosť dovolania označil, nesplnil a preto jeho odôvodnenie dovolania s poukazom na § 432 ods. 1 a 2 C. s. p. je pre posúdenie prípustnosti dovolania právne irelevantné.
36. Námetka dovolateľa ohľadne nesprávneho právneho posúdenia, pokiaľ ide o dovolanie, ktoré prípustné nie je, je právne bezvýznamná.
37. Dovolateľ nemôže rozšíriť zákonom určený okruh rozhodnutí, proti ktorým by bolo dovolanie prípustné, a preto uvedený dôvod žalovaným - nesprávne právne posúdenie, pre kvalifikáciu dôvodnosti žalovaným podaného dovolania, v danom prípade je právne irelevantný.
38. Pokiaľ nejde o dovolanie prípustné (§ 419 C. s. p.) s poukazom na ustanovenie (§ 420 a § 421 C. s. p.) skúmanie opodstatnenosti tvrdenia ohľadne nesprávneho právneho posúdenia napadnutého rozhodnutia, by bolo nadbytočné, nakoľko nesprávne právne posúdenie prípustnosť dovolania nezakladá.
39. Dovolací súd odmietne dovolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné § 447 písm. c/ C. s. p..
40. Dovolací súd považuje za potrebné poukázať na skutočnosť, že žalovaný je v dovolacom konaní kvalifikovane zastúpený advokátom, ktorému pri spisovaní predmetného dovolania muselo byť zrejmé, že dovolanie z namietaného dôvodu nesprávneho právneho posúdenia súdmi nižšej inštancie, bude vzhľadom na platnú a účinnú právnu úpravu zrejme bezúspešné a jediným možným výsledkom podaného dovolania bude jeho odmietnutie.
41. Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 35 C. s. p.) s poukazom na uvedené dovolanie žalobcu v celom rozsahu odmietol.
42. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške trov dovolacieho konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie.

43. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.